

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova egy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak területeért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszámítás szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A regále megváltás után.

Nemsokára teljesen végre lesz hajtva az a nagy művelet, mely a regale megváltás nevezete alatt oly közlelő érdeklő az ország összes birtokos közönségét. A regale megváltással elenyészik a földbirtokkal kapcsolatos uri jogok legutolsója és megszűnik az a közgazdasági anomalia, a melyre Európában egyedül Magyarország szolgáltatott még példát, hogy t. i. az állam az italméréssel, a közvetett adóztatás ezen legdusabb forrásával, nem rendelkezhetett szabadon.

A regále megváltás egészen más helyzetet teremtett. Az állam ugyan igen tetemesen szá-

porította adósság terheit, de másrésről megvan az a reménye, hogy az italmérési jövedék bőven fogja fedezni felmerült új kiadásait. A földbirtokosok kárpótlást kaptak. Eddigi ingadozó, bizonytalan jövedelmeikért oly tőkét kapnak kézhez, mely állandó kamatozást nyújt. E tőkének nagysága képessé teszi őket, hogy javítsák anyagi helyzetüket, hogy hasznos befektetéseket eszközöljenek és hogy gazdálkodásukat jövőre akként rendezzék be, hogy megtarthassák azt a társadalmi és politikai positiót, mely őket multjoknál, értelmiségüknel fogva méltán megilleti.

De kérdés, vajon csakugyan így fog-e ez megtörténni?

Az emberi természet gyarlósága hozza magával, hogy ott, a hol egyszerre jut valaki nagyobb anyagi eszközök birtokába, inkább megvan a hajlandóság a könnyelmű költsékezésre és ez okból nagyon félő, hogy a jogosultak, kézhez kapván a nekik kijáró megváltási összegeket, meg fognak feledkezni arról, hogy a kárpótlási összeg egyúttal végkielégítés, melynek okszerű felhasználása közülök sokaknál talán létkérdést is képez. Erre való tekintetből történt, hogy a kárpótlás legnagyobb része utalványokkan szolgáltat ki, a melyek egyelőre csak a kamatok felvételére jogosítanak, míg a kárpótlást képező kötvények később fognak kiszolgáltatni. Mert előre látható volt, hogy abban az esetben, ha a kötvények egyszerre adatnak ki, a

váltságjogosultak e kötvényeket tömegesen fogják értékesíteni akarni, a miből reájuk nézve nagy veszteség állott volna elő, mert a tömeges kínálat bizonyára lenyomta volna a kötvények árát.

A váltságjogosultak közül sokan panaszkodnak a felett, hogy a cserénél rossz üzletet csináltak, mert a kárpótlási tőke csak 4 $\frac{1}{2}$ %-ot hoz, holott azelőtt a regaleból több jövedelmük volt. A mikor törvényes kamatláb nálunk még mindig 6% és a mikor a vidéken a kölcsöntőke ára 8—10% ra rug, az efféle panaszoknak, ha nem is mondjuk, hogy megvan a jogosultságuk, de concedálnunk kell, hogy e panaszok érthetők. Csakhogy mi abban a nézetben vagyunk, hogy a regaleváltság-jogosultak, ha észszerűen használják fel azt a tőkét, melyet a regale fejében a kormánytól kapnak, lényegesen gyarapíthatják jövedelmüket.

A tőkét értékpapirokban, 4 $\frac{1}{2}$ %-os regale kötvényekben szolgáltatják kezeikhez. Miféle ok forog fenn arra, hogy ezen értékpapíroknál maradjanak?

Nem lehetne-e ezen tekintélyes összegeket, miket egyesek kapnak, valami olyan közös vállalatba fektetni, mely dusan jövedelmezne s egyúttal földművelésünk- és iparunknak hatalmas lendületet adna.

De bizony lehetne és kellene is!

Allandó a panasz, hogy vidéken a kereskedők, iparosok és földművelők legnagyobb

A „Székelyföld“ tárczája.

Petőfi, mint képviselőjelölt.*

Kun-Szent-Miklós, jun 15. 1848.

Eljött az idő, midőn nemzetté lett a nép s ő választja képviselőit az országgyűlésre, nem pedig a nemesség. Kaptam az alkalmon, hogy a ki eddig az irodalomban képviseltem a népet, képviseljem most az országgyűlésen is . . . ki ismerné jobban szükségét, mint én? ki védelmezné lekedettebben jogait, mint én? hiszen a nép az én vallásom, istenem!

Lejöttem szülőföldemre, Kis-Kunságba, proklamációt osztottam szét a nép között, azt az egész kerület választóinak nem kaputos része lekedéssel fogadta s egy hangon azt beszélték, hogy engem választanak követnek. Nehány napra fölrandultam Pestre s mire ismét visszajöttem, oly borzasztó hírek keringtek felőlem, melyek csak a legelvetemedettebb gonosztevőt illetik. Kik terjesztették e híreket? természetesen a kaputosok. Mindazonáltal a szentmiklósi nép látni és hallani kívánt, hozzám jöttek deputációban vagy két százan. Elmentem velők a városházához s bejelenttem a tanácsnak, hogy népgyűlést fogok tartani. Rám roffent a berzenkedő süldisznó csoport s el akarták tiltani fellépésemet. Nem engedtem.

Vége beleegyeztek oly föltét alatt, ha minden következményért magamra vállalom a felelősséget s ha tartandó beszédemet előlegesen bemutatom nekik írásban. Az első feltételt elfogadtam, a másikat nem fogadtam el két okból, először, mert magam sem tudtam még, mit fogok beszélni, másodsor mert, ha előre készítettem volna is beszédemet, nem azért törültük el március 15-én a cenzurát, hogy munkámat egy kupaktanács vizsgálata alá bocsássam. Azt kérdezte a bíró, egy nagy reményű fiatal mákvirág a kaputosok fájából, hogy miről fogok hát beszélni? mondám: a követválasztásról s azon rágalmakról, melyeket távollétemben rám kentek. Iszonyun fölfortyant, hogy a követválasztásról szónokolhatok, de bírói minden hatalmával tiltja, magamat a vádak alól mentenem. Oh bírók példányképe! ellenem minden aljasságot hagyott terjeszteni s terjesztett ő maga is és tölem elteltja, hogy ne merjem igazolni magamat! és ez ott történt a városházban, az igazságtemplomban! igazság istenasszonya, miért tartod merev kézzel azt a kardot, miért nem vágod le vele, ha fejét nem is, legalább orrát és fülét?

Kiálltam a városház elé s beszéltem az összegyűlt néphez a követválasztásról és hallgattam a rám sújtott vádakról, nem a bírói parancs következtében, hanem láttam a nép arcáról, hogy ha emlitem is rágalmazóimat (kik a városház egyik ablakából néztek), azonnal berontanak s szétszaggatják őket, mint a rossz bankókat.

Még mikor a városház termében értekeztem az érdemes tanácsossal, véletlenül megcsördült oldalamon a kard, erre a nép ott kinn elkiáltja: „baj van Petőfit bántják!“ s betódultak és csak akkor csillapodtak le, midőn meggyőződtek, hogy nem akartak bántani. Elvégezőm dolgomat a tanácsossal, a nép harsogó éljenzés közt kísért ki, s a mint később megtudtam: míg beszéltem, közülök többen kinyitott bicskákkal álltak körülem . . . azt hallották, hogy, mint ők nevezik a kaputosokat, a farizeusok le akarnak engem beszédem közben rántani . . . el voltak határozva, hogy a ki hozzám nyúl, irgalmatlanul legyilkolják. Szerencsénkre mozcocanni sem mertek, a népgyűlés a legnagyobb renddel öszolt szét, s az egész város köznepe mellém esküdt és azóta tántorithatatlan hitem a mai napig.

Délután átrándultam Szabadszállásra egy kis körülnézés végett. Egy tanácsbelitől nagától hallottam, hogy a nép csaknem kivétel nélkül részemen van, valamint a laozháziak és fülöpszállasiak is.

Nyugottan mentem vissza Szent-Miklóstra, semmi kétségem nem lévén többé felőle, hogy én leszek a követ. Isten látja lelkemet, miért örültem a megnyerendő követségnél: dicsvágyból és haszonlesésből, vagy egyedül azért, hogy a nép boldogságáért és jogaiért küzdjek?

Mire visszatértem Szent-Miklóstra, a dicső kaputosok újra szaporították az ócsárlásokat, rágalmakat, hazugságokat ellenem.

* Ez érdekes cikket a „Petőfi Múzeum“-ból vettük át. Szerk.

nyomorúsága, hogy nincs olcsó hitel, vagyis más szóval oly magas kamatu pénzzel kell dolgozniok, hogy a jövedelmet a kamat emészt fel.

Nos hát itt az idő ezen a bajon segíteni.

A megváltási összeg elég nagy arra, hogy egyesek szövetkezve földművelési és iparban-kokat létesítsenek, melyek mindig olcsó hitelt biztosítsanak a részvényeseknek. Ez némely megyében megpróbáltatott és pedig igen fényes eredménnyel. Intő példa tehát van, csak követni kell. A legrosszabb a mit regale jogosultak tehetnek az, ha a megváltási összeget megtartják. Erre ismét van egy példa, a «lóbeszerzési-alap» sorsa, mely oly nyomtalanul tűnt el, mintha csak nem is lett volna.

Megyénk két városában nem lehet félni az elosztástól, mert ezekben a váltságösszeg egész bizonyosan egy tömegben marad; de a községekben egészen másképpen áll a dolog. Ott legnagyobb részben az egyesek között fel fog oszlatni.

A községek értelmiségének lenne most a hivatása felvilágosítani a népet arról, hogy az a pénz csak egy tömegben segíthet a népen s hogy csak társulás által lehet abból nagy hasznot kivonni.

SZEMLE.

A volhiniai hadgyakorlatok Sándor császár és a császári család számos kiváló tagja jelenlétében tudvalevőleg már megkezdődtek. Ismeretes az is, hogy külföldi katonák a gyakorlatokra meg nem hívatottak. A külföldi lapok levelezői közül szintén nem kapott egyetlen egy is engedélyt a megjelenésre. Csak néhány orosz hírlapíró lesz jelen, kiknek tudósításait egy külön cenzor nézi át, s a tudósítások az illető lapokban csak úgy jelenhetnek meg, ha a cenzor engedélyre rájuk van vezetve. Ez óvatossági intézkedés, mint már ismételve jeleztük, kül- és belföldön egyaránt élénk feltűnést kelt, mit még inkább fokoz azon körülmény, hogy két nagy hadsereg, összesen valami 150,000 ember áll egymással szemben.

Az egyik hadseregnek, a volhiniaiának, Dragomirov, a másiknak, a lubininiak, Gurko a főparancsnoka. Gurko nyugatról nyomult előre Dragomirov eleinte lassan visszavonult, míg a kívánt erősítések hozzá nem csatlakoztak, mire nyomban megragadta az offenzívát. A gyakorlat harmadik napján Gurko serege támadott, másnap folytatja a tá-

madást, az ötödik napon több fontos pozíciót hatalmába kerített, a következő nap, szept. 11-én, általános ünnep és pihenő nap volt, mert e nap egyrészt Sándor császár nevenapja, másrészt pedig véres emlékek fűződnek hozzá. Az 1877-ki háborúban szept. 11-én intézte Plevna ellen híres támadását az orosz hadsereg, hogy a császár nevenapján és jelenlétében kerítse hatalmába a török erődtímenyeket. Az ostrom tudvalevőleg nem sikerült, az oroszok mindenütt visszaverettek s este 12,000 halott és sebesült borította a csatamezőt.

A véres harc emlékére most III. Sándor császár szept. 11-én Rovnóban, mely aznap a császár főhadiszállása volt, egy orthodox templom alapkövét tette le. — Másnap a gyakorlatokat folytatták: Dragomirov újabb erősítést kapott és visszazorította Gurko hadait, lehetőleg erőlyesen üldözé azokat. Szept. 13-án ismét szünet volt s előkészületek tettek a szept. 14-iki diszgyakorlatra, melylyel a volhiniai gyakorlatok befejezést nyernek. Sándor császár azután még tíz napot tölt vadász-kastélyában, Spalában s onnan egész családjával Krimbe utazik, honnan a trónörökös most már csakugyan elindul több ízben elhalasztott nagy ázsiai útjára.

A bolgár szobrány választások szept. 7-én mentek végbe. Az eredmény iránt, kivált ama siker után, melyet a Sztambulov-kormány a maczedóniai bolgár püspökök ügyében elért, már eleve nem volt kétség. A kormány sikereinek, az ország nyugodt fejlődésének mindenestre hatása volt a bolgár népre, melynek teljes oka van megbizni úgy a fejedelem, mint a kabinet czéltudatosságában és eszességében. Es az eredmény sokkal fényesebb, semhogy a mostani bolgár kormány „törvénytelenségének” emlegetése ezentul neveléses ne volna. A nemzetgyűlés 295 mandátuma közül a három ellenzéki frakció mindössze 35-öt tudott meghódítani, vagyis a mult választáshoz képest a kormány pártja 40 mandátumot nyert.

A király a hadgyakorlatokon.

O Felsége a király, e hó 17-én reggel érkezett nagyszámu kíséretével Nagyváradra, honnan este Székelyhidra utazott, hogy jelen legyen a környéken tartandó nagy hadgyakorlatokon.

Ö Felségét a királyt megérkezésekor harsány éljenzéssel fogadta a nagyszámu és díszes közönség. A király, ki lovassági tábornoki egyenruhában volt öltözve, a miniszterek csoportjához lépett és Szápáry gróf, Orozy báró és Fejérváry bárónak kezét nyújtott. Ezután Döry főispán bemutatatta ö felségének Sal polgármestert, ki a királyt szép beszédben üdvözölte. Erre ö felsége messze hallható hangon és világos hangsúlyozással a következőkben válaszolt:

remélt megjelenésem. Leesett az álla valamennyinek. A főjegyző, ki egyetlen jó emberem a kaputok között Szabadszálláson, elbeszélte az ellem tartott népgyűlést, melyben őt az érdemes tanács arra akarta erővel kényszeríteni, hogy engem hivatalosan rágalmozzon, becsstelenítsen, mire ő mint becsületes ember, természetesen rá nem állt. Néhány jelenlevő kaputosi síheder szörnyűkép meintegetődzött, hogy ők soha sem támadták meg jellememet, hanem csak elveimet. Oh ti... tudjátok is ti, mi az a jellem, mi az az elv!

A mint este felé visszamentem szállásomra, számos gazda emberrel találkoztam, kik mindnyájan nyájasan köszöntek. No, mondok, hiszen minden jól van, az urak megszeppentek, a nép szívesen lát! Éjjel mintegy tíz óra felé muzikaszó és kurjongatás keltett föl álmomból. A pap fiát éltették, mint követet. Kinéztem, ott kinn a ház népe mondja, hogy az egész várost itatja a pap. Miután látták az alávalót, a becsstelenek, hogy semmi rágalommal, semmi gyalázással el nem hódíthatják tőlem az embereket, a végsőre vetemedtek, borral és pálinkával vették el a szegény szánaokozásra méltó nép esztét, hogy én ellenem és így önnön maga ellen forduljon! Az írás és orditozás egész éjjel tartott.

Másnap korán reggel felmentem a városházához, hogy ott levájam a vidékieket s ha mindnyájan

„Fogadják köszönetemet e szívélyes fogadtatásért, mely igazolja abbéli örömet, hogy e várost és vidéket hosszabb idő mulva ismét meglátogathatom. Ismeretes előttem Nagyvárad lakóinak hü ragaszkodása és józan hazafisága s azért örömmel lépek kö-
rökbe s meg vagyok győződve, hogy itt csakis kellemes órákat fogok töltetni.”

Ezután a király Tisza Kálmánhoz lépett s kezét nyújtá, szívélyesen üdvözölte és hosszasan beszélte vele. A király ezután még Vancsa püspököt, Zichy Ferencz grófot és Román metropolitát szólította meg és végül Schlauch püspököt szólítá meg, ki nek az mondá, hogy örvend, hogy itt nála lakik. Ezután kocsi-
ra szállott s a szépen fel-
díszített városba a püspöki palotába hajtatott, melynek udvarán a 4. honvéd gyalogezred volt felállítva. A katonai zenekar a néphimnusz-
ját szította s miután Kubinyi altábornagy jelentését át-
vette, elléptetett a század előtt. Ezután hátrálépett s Fejérváry br. honvédelmi miniszter előtt meg-
elégedését nyilvánította s miután a századot el-
vonaltatta maga előtt visszavonult termeibe.

9 órákor fogadta ö felsége a különböző hatósá-
gok küldötségeit, mely több mint másfél óráig tartott; az ezt követő dejeuner után ö fel-
sége a templomba ment. Ezután ö felsége a város nevezetességeit tekintette meg. Délután 4 órákor ö felségénél 63 terítéki udvari ebéd volt. Ezután ö felsége cercelet tartott.

Este 6 órákor ö felsége külön vonattal Székely-
hidra utazott, hol nagyszámu és díszes közönség élén Beöthy Andor alispán a megye nevében szép beszédben üdvözölte. Ö felsége a gr. Stubenberg-
féle kastélyba ment, hol nemsokára nyugalomra vonult.

Háromszékvármegye közigazg. bizottságának szeptember havi üléséből.

Potsa József főispán a gyűlést megnyitja s első sorban előadatnak a havi jelentések, melyeket a következőkben ismertetünk:

Báró Apor Gábor alispán havi jelentése szerint a közigazgatás menete augusztus hóban rendes volt.

A vármegyei tisztikar teljes létszámban volt.

Pünköszt Lajos megyei pénztárnok 4 heti, Cseh Gyula szolgabíró 10 napi és Fejér József árvaszéki kiadó 14 napi szabadságidőt élveztek.

Iktatóra érkezett a központba 1174 drb. elintéztetett 1040 drb. hátrálék 134 drb.

15 napos utazási igazolvány kiadatott 157 drb.

A megyei pénztár megvizsgálatván, rendben találtatott.

Tüzeset volt a beérkezett jelentések szerint 17 esetben, melyek közül 10 gyújtogatás, 7 ismeret-

együtt lesznek, a választás előtt igazolvány magamat a rám dobált vadak ellen. Néhány percig állhattam ott magamban, midőn mellettem e szót hallottam: „szemtelen”. Odapillantok, ki szölt? — hát egy tiszteletreméltó individuum, ki fiatal korában az apámtól egyszer negyven bankó forintot kért kölcsön, adott is neki. Később tudta meg az apám, hogy a jó madár saját apjától puskát, pisztolyt és lovat lopott s elugrott pusztai betyárnak. Egy ideig betyárkodott, azután elfogták s utóbb szabadszállási bíró lett és ettől fogva nem a szomszéd határokat, hanem csak születése városát lopta. Ez az ember, ha ugyan embernek lehetne mondani, mondta nagy részegen mellettem, hogy „szemtelen”. Meg se gondoltam, hogy rólam beszél, s a mint feléje fordulok, azt mondja: „igen, igen, szemtelen! mit szemtelenkedik itt!”

— Oda léptem hozzá és így szóltam:

— Kérem az urat, válogassa meg a szavakat!

— Nem válogatom meg a szavakat, felelt a részeg pimasz, hogy mer az ur itt szemtelenkedni?

— Még egyszer ismétlem, szólék, válogassa meg a szavakat!

(Vége következik.)

len okból keletkezettnek jelezte. Az összes kár értéke 22,986 frt 90 kr, melyből 6124 frtnyi érték volt biztosítva.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése szerint az általános közegészségügyi állapot hasonlóan a mult hóhoz kielégítőnek mondható. Járva-nyosan egy heveny fertőző kór sem uralkodott; szórványosan előfordult a toroklobnak Kézdi-Vásárhelyt 2, Kőpeczen 1 és vörhenynek Baróthon 2 esete.

Másnemű heveny megbetegedések közül leginkább az emésztő szervek hurutos bántalmi fordultak elő.

Orvosrendőri hulla vizsgálat eszközöltetett 10 esetben.

A közegészségügyi személyzet működésében annyi változás volt, hogy a kézdi-járási orvos 4 heti szabadságot élvezett, a nagyajtai körorvos 35 napi fegyvergyakorlatra behivatván, e hó 22-ike óta távol van.

Az állategészségi viszonyok nem voltak teljesen kielégítők, mindazonáltal a multhoz képest javulást mutattak.

Rohák Ödön m. kir. pénzügyigazgató jelentése szerint augusztus hóban a mult havi maradékkal együtt általános iktatóra érkezett 5998 drb, ebből elintéztetett 2682 darab, hátralékban maradt 3316 darab.

Az italmérési jog kártalanítási ügyben az eredményt feltüntető kimutatást felterjeszti.

Háromszék vármegye összes községeiben az 1889. évi XXVIII. t. cz. 11. §. értelmében az ellenőrzési szemle beterjesztetvén jelenti, hogy az egyenes adó, illeték, megyei és községi pótdók, valamint az iskolai adó könyvelése, nyilvántartása és kezelése általában rendben találtattak.

Az egyenes adó felszólamlási bizottság folyó évi működését folyó évi szeptember hó 4-én megkezdte.

Ideiglenes házadó mentesség folyó évi augusztus hóban nem adatott, fizetési halasztás 10 félnek engedélyeztetett. A folyó évi augusztus hóban elrendelt előírásokról és adótörvényekről a jegyzéket beterjeszti.

A bor-, hus-, cukor- és sörfogyasztási adó, valamint az italmérési adónak 1891. évre leendő biztosítása iránt a tárgyalások folyamatban vannak.

Jelenleg üzletben van négy iparszerű szeszfőzde Kézdi-Vásárhelyt és üzletlen kívül 16 mezőgazdasági és 5 iparszerű szeszfőzde.

Felülvizsgáltatott augusztus hóban Kézdi-Vásárhelyt 4, Bodolán 1 és Kis-Borosnyón 1 szeszfőzde.

Dohányárulási engedély 6 félnek, bélyegárulási engedély 1 félnek, sóárulási jogosítvány 5 félnek adatott.

Kelemen József bodzai vámszedő ezen állás magasabb fokozatába 600 frt évi fizetéssel előlépett.

Nagy György kézdivásárhelyi pénzügyőri biztos Mohácsra — és ennek helyére Kézdi-Vásárhelyre Hegyesi Adolf orsovai pénzügyőri biztos áthelyeztetett.

A sósmezői m. kir. mellékvámhivatalnál már hosszabb idő óta üresedésbe jött vámszedői állás betöltése iránt a nmltgu m. kir. pénzügyminiszteriumhoz jelentés tétettek.

A folyó évi augusztus havi befizetési eredményről a kimutatást felterjeszti — mely szerint a folyó évi augusztus hóban 146,013 frt 3 kr, — 1889. évi augusztus hóban 129,832 frt 38 $\frac{1}{2}$ kr fizettetett be, — tehát a mult évi augusztus havi befizetési eredménnyel szemben folyó aug. hóban 16,080 frt 65 krral több fizettetett be.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint július hó végén az árvák létszáma volt 10,095 személy, augusztusban gyámság alá jött 21 személy, összesen 10,116 személy.

Ebből felszabadult teljes koruság által 4 személy, nagykorúsítás által 10, férjhez menetel által 2, halálozás által 1, összesen 17 személy, maradt augusztus hó végén gyámság alatt 10,099 személy. Augusztus végén gondnokság alatt maradt 375 személy.

A háromszék vármegyei összesített gyámpénztárak összes bevétele volt 4958 frt 50 kr, ebből kiadatott árváknak 2160 frt 72 kr, készpénz átjött szeptember hóra 2797 frt 80 kr. Az ügyforgalom

volt 728 drb, melyből elintéztetett 630 drb, áthozott szeptember hóra 98 drb.

Dr. Kovács Gyula kir. alügyész jelentése szerint a kézdivásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a megye területén lévő kir. járásbírószági fogházakban a mult hó utolsó napján le volt tartóztatva összesen 27 elítélt és 18 vizsgálati fogoly, együtt 45, ezek között 40 férfi, 5 nő.

Időközben megfordult még az említett fogházakban 39 egyén.

Rabtartási költségekre kiadatott összesen 147 frt 14 kr, költségtérítémeny befolyt 37 frt 68 kr.

Bűnvádi jelentés beérkezett 40, ezek közül 1 gyilkosság miatt.

Törvényszéki bonczolás három esetben volt.

Ezután a következő folyó ügyek intéztettek el:

Az iskolaszékek fél évi jelentései közül a legtöbb jelentés téves, mert nem a tanító személyzet működését, hanem magának az iskolaszéknek tevékenységét kellene, hogy e jelentések illusztrálják. E tekintetből helyes és mintaszerű jelentést terjesztett be a kézdivásárhelyi iskolaszék. Ezen jelentésekben nem a tanítási év, hanem a polgári év veendő tekintetbe s a jelentés maga is tárgyalandó az iskolaszékek által.

A tenyészállatok beszerzését elmulasztott községek előjárásai 10 frtnyi bírsággal rovattak meg s a közig. bizottság határozatilag kimondotta, hogy a beszerzés elmulasztása esetén, az illető előjárások költségére fogja beszereztetni.

A törvényhatósági ipartanácsba 1890. október hó 1-től 1891. évi szeptember hó 30 ig terjedő időszakra megválasztattak rendes tagokká: Deák András sepsiszentgyörgyi kereskedő és Melik Kristóf sepsiszentgyörgyi szeszgyáros; póttagokká Török Bálint kézdivásárhelyi kereskedő és Nagy Elek sepsiszentgyörgyi cipész.

A kézdivásárhelyi tanítókról elhunyt tagjának Barabás Mórnak emlékére 20 rltos alapítványt tévén, jutalomkönyvek beszerzésére, az alapítás elismerő tudomásul vétetik s a záradékkal ellátott alapító levelek kiadatnak.

Meghívás.

Főispán ur ö méltóságának szóval tett intézkedése következtében van szerencsém a törvényhatósági bizottság tagjait folyó évi szeptember hó 20-án d. e. 10 órakor a megyeház tanácskozási termében megnyitandó rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívni.

A tanácskozási tárgyai lesznek:

I. Kormányi leiratok.

10200. ikt. sz. Ö császári és apostoli királyi felségnek Ischleben idei július hó 31-én kelt legfelsőbb kézirat.

10444. ikt. sz. a. M. kir. belügyminiszter ur ö nagyméltóságának idei 3046. eln. sz. a. kelt értesítése a vármegye üdvkivátnatainak legfelsőbb helyen legkegyelmesebben lett tudomásul vétele tárgyában.

10941. ikt. sz. a. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ö nagyméltóságának idei 52143. sz. a. kelt leirata a brassó-háromszéki h. é. vasút segélyezése céljából felveendő kölcsön tárgyában.

9146. ikt. sz. a. Földmívelésügyi m. kir. miniszter ur leirata 34267. sz. a. az Olt völgyének Csikvármegye által czélba vett szabályozása tárgyában.

9186. ikt. sz. a. M. kir. belügyminiszter ur ö nagyméltóságának idei 64122. sz. a. magas leirata a fennállott széki határolás-vezetek tisztí épületért fizetendő használati díj tárgyában.

II. Megyei és más átiratok.

7715. ikt. sz. a. Fejérvármegye közönsége átirata a központosított árvapénztárakból veendő kölcsönök tárgyában.

9392. ikt. sz. a. Özv. gróf Andrási Gyuláné ö méltósága közönség irata a vármegye részvételéért.

9544. ikt. sz. a. Csikvármegye alispánjának az Olt szabályozás iránt tett kérdésre.

9555. ikt. sz. a. Zemplén vármegye átirata a közgazgatás állomositása tárgyában.

9715. ikt. sz. a. Sáros vármegye közönsége átirata a só árának általános leszállítása, illetve az 1868. évi XI. és 1875. évi L. t. cz. vonatkozó intézkedéseinek módosítása tárgyában.

10132. ikt. sz. a. Arad szab. kir. város közönsége meghívója a 13 vértanu emlékszozáranak leleplezése ünnepélyére.

III. Megyei ügyek.

3128. ikt. sz. a. Arvaszéki előterjesztés az „Erzsébet árvaház leány nevelő-intézet” részére 1881. évre 200 frt segély adása iránt a gyámpénztári tartalék alappól.

8442. ikt. sz. a. A megyei pénztár idei június havi vizsgálatáról szóló lelet.

9529. ikt. sz. a. A megyei pénztár idei július havi vizsgálatáról szóló lelet.

10319. ikt. sz. a. A baróthi felső-népiskola 1889. évi számadása.

10758. ikt. sz. a. A megyei pénztár idei augusztus havi vizsgálatáról szóló lelet.

11290. ikt. sz. a. Előterjesztés az 1891. évre az 1%-os megyei pótdónak kivétele iránt.

11291. ikt. sz. a. Előterjesztés az 1891. évre a 2%-os megyei pótdónak kiróvása iránt.

IV. Községi pótköltségvetések 1890. évre.

Bitá, Haraly, Kurtapatak.

V. Községi számadások.

Kökös, Szotyor, Feldoboly 1889. évről; Ilyefalva Baróth 1888—89., Márkos 1889., Bikfalva 1888. és 89., Barátos 1888. és 89., Szentkirály 1889., K. Borosnyó, Arkos 1889., Telek 1888. és 1889., Kurtapatak 1886., 1887., 1888. és 1889., Szentiván 1889., Laborfalva 1889., Ezerpatak 1889., Besenyő 1886., 1887., 1888. és 1889., Eresztvény 1889., Miklósvár 1887., 1888., 1889., Kilyén 1889., Étfalva 1889., 1888., 1889., Lúget 1889., Hidvég 1889., Márkos 1883. 1889., Nyén volt urbéres birtokosok számadása 1884. 1889., Nyén község 1888. 1889., Nyén községi iskola kölcsön számadása 1889., Közép-Ajta 1887., 1888., 1889., Czofalva 1887., 1888., 1889., Várhegy 1889.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1890. szeptember 8-án.

Br. Apor Gábor,
alispán.

Különfélek.

— Időjárásunk egyre téliesen tartja magát, a hó a hegyeken egyre ijeszttet, a légkör meg annyira hideg, hogy a hőmérő éjszakánként 4 R°-ra leszáll. A hideg szelek által üzött felhők közül a nap csak ritkán tekint ki s aztán napokon át ismét nélkülöznünk kell áldásos melegét.

— A „Kézdivásárhelyi Működvelő-Egyesület” az ősz beálltával ismét megkezdte működését. Szept. 27-én előadást rendez, mely alkalommal a „Falurossza” fog színpadkerülni. A társulat legjobb erői fognak sokat ígérő új tagokkal sikra szállani s mi azt hisszük, hogy ez az előadás is méltó folytatása leendő azon szép sikereknek, melyeket e szerény ifju egyesület eddig kivívott.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Szabó Tamás helyi kir. ügyészéi napdíjast, a helyi kir. járásbírószághoz írnokká nevezte ki. Gratulálunk.

— Meghíusult gyermekrablás. Brassóban özvegy Szabó Jánosné fia, Árpád nemrég nyomtalanul eltűnt. A fiu, ki most megkerült, kalandos élményeit így adja elő: Vasárnap délután. sétálni ment a Bolonyába, hol egy borvizes szekeres megkérte, hozna neki a boltból szivart s mikor elhozta azt, kérdé tőle, nem volna-e kedve egyet kocsizni? A fiu örömmel engedett a felhívásnak; s a hogy azonban a vasuti töltést is elhagyták, lekérdezett a szekerről, csakhogy a szekeres nem eresztette. A megdöbbsent fiu rosszat sejtett s midőn az első szembe u jövő szekérrel találkozott, segítségért kiáltott. A szekeres, hogy ne kiálthasson, bedugta a szalmába és egyuttal azzal fenyegette, ha még egyet piszzen, megöli. Egész éjjel haladtak; egyszer valami falu előtt megetettek s hétfőn reggel 5 órára Kézdi-Vásárhelyre értek. A szekeres itt egy korszóval vizért küldte a közeli kútra, a fiu azonban felhasználta az alkalmat, a kútnál letette a korszót s megugrott. Megtudakolta a Brassó felé vezető utat s már nagyot haladt, a mikor egy szekérrel találkozott, mely magával vitte Csernátonig. E közben beesteledett; a fiu beszólt a bíróhoz, kinél meghált. Kedden reggel tovább indult s Rétyen át eljutott Komollóig, hol egy asszony — kinek fia van Brassóba — enni adott neki, de mivel az előtte való héten leégett, éjjeli szállást nem adhatott s így a fiu a mezőn hált. Szerdán Szt. Ivánon és Uzonon keresztül folytatva útját s utolérve egy Brassó felé haladó szekeret, azzal szerdán éjjel haza érkezett. A fiu a főreáliskolának II. osztályu tanulója, kiről tanárai csak jót tudnak mondani.

— Harcz a csendőrökkel. Mult vasárnap Bethlenben az országos vásáron két csendőr egy garázdálkodó oláh parasztot be akart kísérni. A nagylármára népesödület támadt, mely fenyegette a csendőröket. Erre Lukács János csendőr a garázdálkodót társára bízta, maga pedig a népesödületet akarta szétoszlatni, hanem egy Nát Va-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.